

# UNIAREA POPORULUI

## ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 90 Lei  
Pe jumătate . . . . . 45 Lei  
In America pe an 3 dolari.

## Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaj, Jud. Alba-de-jos  
Director: **Alexandru Lupeanu-Melin**

## ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 4 Lei a doua și a treia oră 2 Lei.

## † Dr. Izidor Marcu.

Blajul nostru a pierdut un om de mare folos, un om al datoriei în cel mai adevărat înțeles al cuvântului. A murit Preasfinția Sa Părintele Dr. Izidor Marcu vicarul mitropoliei și cel dintâi dintre canonicii Blajului. Nu s'a așteptat nimeni la această jalnică întâmplare. Măria Sa vicarul Marcu nu era om bolnăvicios, nici prea vechiu de zile nu era. La 66 de ani căi avea, se ținea foarte bine și se purta ca un tânăr, și la rugă și la muncă. De vre-o două săptămâni prinsese un pic de răceală, dar nu s'a lăsat răului. A purtat-o și la biserică și la slujbă, până când, într'o dimineață, l-a răzbit și l-a legat de pat.

Doctorii spuneau că din răceală i-s'a desvoltat o aprindere de plămâni. Inșă nu părea grea. Boala nu îngrijora nici pe doctori, nici pe bolnav. Inșuși spunea că se simte mai bine și avea nădejde să se ridice curând. Așa spunea chiar în ziua de dinaintea morții. Sâmbătă în 5 Aprilie seara, îl cercetase o rudenie a sa, medicul maior Dr. Boteiu dela Alba Iulia, și îl găsisse destul de bine. Dar, în aceeași noapte, la ceasul 1, în poțriva tuturor așteptărilor, Părintele vicar și prepozit a întors fața la părete și s'a stins lin, adormind pe vecie.

Jalea Blajului și a bisericii românești unite cu Roma este foarte mare. Ba pierderea este foarte simțitoare pentru neamul întreg, căci Prea Sfinția Sa Părintele Dr. Izidor Marcu a fost într'adevăr un om fără păreche în zilele noastre. Părintele Marcu a fost dintre cei mari ai Blajului. Fusese tovarăș de muncă cu Moldovănuț, cu Grama, cu Hossu și cu Bunea. Era din acelaș aluat cu dânșii. Preot mare, scriitor și luptător vestit pe vremea ungușilor. Mai presus de toate a fost inșă un om de-o hărnicie fără seamă, bărbat care nu pierdea nici o clipă fără folos, ci o întrebunța spre binele bisericii și al neamului. Ori unde era pus, făcea ispravă. Lucra cu sârg și fără târguială, neașteptând nici laude, nici măriri, ca cei mici de suflet. Iubia altarul Domnului mai mult decât orice pe lumea asta.

Să nu ne mirăm deci, dacă mai marii săi l-au înălțat la slujbele celea mai înalte și mai de încredere. A fost profesor de teologie, secretar mitropolitan, canonic, rector al seminarului teologic, mâna dreaptă a Mitropolitului, prepozit capitular și prelat al Sfinției Sale Papa dela Roma. Maiestatea Sa Regele Ferdinand i-a dat una dintre celea mai mari decorații ale țării.

Preasfinția Sa Părintele Marcu a fost inșă și un om de luptă pentru drepturile poporului românesc. In casa cea falnică a județului Alba-inferioară a rostit pe vremea ungușilor brave cuvântări în limba dulce a neamului nostru, încântând și baronii turbau de ciudă. Dar nimic n'a putut să-l înspăimânte. Preotul mărunț dela Blaj era neclintit la datoria sa, ca un stejar. In cel dintâi parlament al României mari a fost senator și conducător al Partidului Național in județul nostru. Era și un om cruțător și bun câștigător de bani. Trăia ca un călugăr și aduna bani pentru fundații. A și lăsat sume însemnate pentru copiii săraci și pentru preoții neputincioși.

Dumnezeu să-i facă parte cu dreptii!

## O danie din America.

Zece mii Lei pentru școlile Blajului. — Danie măreață din partea unui fiu de sătean din Ardeal, care s'a făcut om în America. — Povestea unei vieți, care poate sluji ca pildă. —

Directorul gazetei noastre a primit de curând dela d. *Ioan Sălcău*, director extern la „*Mc Dovel National Bank*“ din Scharon Pa, următoarea scrisoare, căreia îi facem loc cu plăcere pentru indemnurile frumoase ce cuprinde:

### Scrisoarea d-lui Sălcău.

Mai întâi dați-mi voie, domnul meu, să-mi ofer și eu micul meu obol in cecul alăturat de 10,000 Lei, pentru școlile din Blaj, in urma apelului semnat de nobilul suflet și inițiator de fapte mărețe, Inalt Prea Sfinția Sa Dr. Vasile Suciu, mitropolitul Blajului. Vreau să concurg și eu la lărgirea cetății de cultură care este Blajul, din ale cărui izvoare limpezi s'au adăpat atâția fii ai Neamului nostru. Vin și eu cu acest dar, de departe, de peste apa Oceanului, căci, cum a zis d. ministru Banu la 3/15 Mai 1922, când am avut și eu fericirea să asist la acea serbare (fiind in călătorie de afaceri in Europa):

Am venit și ne este datorință sfântă să venim la Blaj ca la un Vișlaim al Neamului!

Sosind chiar in acea zi măreață din Franța, străin și necunoscut de nimeni, după 12 ani de pribegie prin lume, m'am oprit in mijlocul pieții Blajului și am văzut lume multă românească in haine de sărbătoare. Și am rămas pironit locului, uimit de ceea ce se petrecea in jurul meu. Nu-mi venia să cred ochilor, văzând mândrul nostru steag treicolor fălăind biruitor pe turnurile Catedralei. Mișcat până in adâncul sufletului, am simțit că îmi curg lacrimi de bucurie pe obraz... In acelea clipe de fericire am trăit mai mult decât in 12 ani de străinătate, văzând că visurile noastre de veacuri s'au împlinit și că Români sunt toți la un loc, într'o țară mare și frumoasă, multămită atâtor martiri naționali, cari au murit pentru marele ideal.

### Binefăcătorul meu.

De-acolo m'am dus la Părintele *Blăjan* din Obreja, căruia Dumnezeu să-i dea sănătate, căci in frageda copilărie mi-a fost ca un părinte adevărat. Domnia sa a slăbit de anii bătrânețelor și abia m'a mai cunoscut, căci la despărțire, inainte cu 12 ani eram numai un băețandru, iar acum mă întorceam om in toată firea. Nu-l voiu uita niciodată pentru povețele bune ce mi-le da, pentru cărțile și revistele ce-mi împrumuta. Multe lucruri bune m'a în-

vățat Sfinția Sa. M'a învățat să declamez poezii naționale, pe cari nu le voiu uita niciodată, ori in care parte a lumii mă voiu afla.

Văzând la Blaj, pe turnurile Mănăstirii, treicolorul nostru scump, mi-a venit in minte strofa minunată, învățată in copilărie dela Părintele Blăjan:

*Steag avem și noi sub soare  
Și-l iubim cu jurământ;  
Ziua răului când vine  
Ce frumos se sbate'n vânt!  
E frumos și steagul vostru,  
Dar pe-al nostru de-l priviți:  
Tot mai mândru este al nostru  
Și-i mai sfânt: că-i românesc!*

Colecta pentru școlile Blajului este un scop sfânt...

Revin iarăș la colecta pe care-o faceți pentru un scop sfânt. Regret că împrejurările de acum nu-mi îngăduie să dau mai mult, dar Vă asigur că tot ce dau, dau cu drag și din adâncul inimii și sper că Dumnezeu îmi va ajuta să fac și mai mult pentru Neamul nostru. Vă asigur că punga mea va fi totdeauna deschisă pentru astfel de scopuri mărețe, căci vesel și plin de soare e drumul vieții când e luminat de razele învățaturii.

N'am avut fericirea să mă împărtășesc de lumina școlilor din Blaj, căci soartea a voit să mă poarte printre străini. Totuș, dacă este cineva care să aprecieze instituțiile de cultură ale Neamului nostru, sunt și eu, căci numai cu multă trudă și greutate, numai cu muncă și hărnicie necurmată am putut și eu să răsbat pe cărările luminării. Am răsbit ca român între străini, numai prin carte și lumină.

Fiul de plugar se înalță, prin școală, in America.

Fiul unui econom ciastit, rămas de tânăr orfan și fără mijloace ca să-mi pot face carieră, am luat drumul străinătății. Copil al nimănu, am cutreerat mai multe țări din Europa apoi am emigrat in America, unde ani întregi am fost robul robilor. Aici am început să umblu la școală cu 35 cenți in buzunar. Pe lângă școală mi-am căpătat și lucru la un Restaurant, unde după orele de învățatură, de după masă, până la 12 noaptea, spălam vase pentru ceva bani și mâncare.

## Dimineața la carte, după amiază la muncă...

Nu mi-e rușine s'o spun verde cum a fost, căci a munci onest nu e rușine și nu putem altfel înfrânge greutățile sorții. Viața este luptă grea și, pe cărări deosebite, meniți suntem fiecare să ne ducem crucea pe vârful Golgotei. Cei patru păreți ai odăii mele sărăcicioase de de demult, ar putea spune câte nopți n'am dormit, ci am priveghiat învățând și trudindu mă cu cartea. În timpul vacanței munceam în fabricile de oțel, unde era lucrul mai periculos, căci acolo era mai bine plătit și, eu, ca să răzdesc, aveam lipsă de parale. Așa am făcut școala preliminară, comercialele și un curs de afaceri bancare, ca la universitate.

**Azi, mulțămesc lui Dumnezeu, am trecut peste toate.**

Mă bucur și m'am bucurat de stima persoanelor americane cari știu să prețuiască munca și cinstea unui băiat străin, care și-a croit o soartă în lumea asta, fără protecții, numai prin răvnă.

Nu vreau să mai lungesc scrisoarea. În nădejdea că glasul Înalt Preasfinției Sale Dr. Vasile Suciu nu va răsună în pustiu, ci va fi auzit dela o margine a țării până la alta, căci nobil și măreț scop urmărește, Vă rog, domnule director, primiți asigurarea stimei și considerației mele.

8 Martie 1924.

Ioan Sălcău.

## Pentru Basarabia.

Intregă România-Mare a sărbătorit **Miercuri**, în 9 Aprilie, 6 ani dela unirea Basarabiei cu România-Mare

La Blaj s'a slujit sfânta liturgie a înaintesfințitelor, la care au luat parte toate școlile Blajului și toți diregătorii statului. S'a cântat apoi doxologia cea mare, drept mulțămită că ne-a învrednicit Dumnezeu să ajungem ziua aceasta.

După liturgie toate școlile s'au adunat în sala de gimnastică, unde au cântat »Trăiască Regele«, iară profesorul și colaboratorul nostru, dl Ioan Pop-Zăicani a ținut o frumoasă cuvântare. A cântat apoi corul Școlii Normale »Prutule, râu blăstămat!« S'au citit câteva pagini din istoria Basarabiei de dl Iorga s'a mai cântat un marș și apoi s'a făcut o

### mare manifestatie

pe străzile Blajului. În frunte mergea orchestra pompierilor, urmau pe rând elevii dela Liceul de băieți și Teologia, elevele Liceului de fete, elevii și elevele Școlii Normale și cantorii. Au trecut prin piață, pe strada Regele Ferdinand, pe strada gării, pe strada unde este casina maghiară, pe strada Regele Ferdinand înapoi și prin strada Simeon Bărașiu iarăși în piață. Intreg Blajul striga ca dintr'o gură: »Trăiască Basarabia noastră, unită pentru vecie cu România-Mare!«

Se recomandă școlilor primare și secundare de fete:

**Fetița orfană** piesă de teatru cu cântări și jocuri, pentru fetițele de școală, în 2 acte, de A. MELIN. Piesa e o feerie frumos închiegată din elementele basmelor noastre populare și s'a jucat până acum cu mare succes în mai multe centre școlare din Ardeal, ca în Blaj, Sibiu, Orăștie, Bai mare Șimleul Silvaniei, etc. De vânzare la toate librăriile. Preț 3 lei.

# Inmormântarea P. Sf. Sale

Părintelui Dr. Izidor Marcu.

8 Aprilie.

Moartea Preasfinției Sale Părintelui Marcu a stârnit multă și adevărată durere în cetatea noastră bisericească și culturală. Dimineața, în 6 Aprilie, vestea morții sale s'a lăsat ca fulgerul. În clipa dintâi nimenia nu putea să creadă că s'a întâmplat așa ceva. Părintele vicar nu fusese bolnav de moarte. Sâmbătă după amiază și seara mulți l-au cercetat, dar nimănui nu i-a putut trece prin gând ca să moară așa de repede, un om, care n'a prea fost bolnăvicios în viața sa. Nici nu în-găduise să-l păzească nimeni, decât doi nepoți școlari ce avea pe lângă sine. Pe la 12 noaptea, spre Diminecă, unul dintre nepoți s'a dus la patul bolnavului să-i pună cărpe ude la piept, dar nu i-a pus, căci credea că doarme și n'a voit să-l trezească. Ducându-se a doua oră amândoi nepoții, au văzut cu suprinere, că unchiul lor bun nu doarme, ci a închis ochii pe vecie...

Intristați peste măsură, au trezit pe Părintele canonic Iacob Popa din vecini și pe alți oameni de aproape, constatând cu toții jalnica întâmplare. Părintele Iacob a dat deslegarea și a lăsat să se facă pregătirile pentru a fi întins pe catafalc (laviță).

În zorii zilei vestea a cuprins Blajul întreg și când soarele primăvărat și-a răspândit lumina duiosă peste instituturile și școlile Blajului, mari flamuri negre se legănau trist în toate părțile. La ora 8 clopotele Mănăstirii vesteau și satelor din jur că la Blaj a murit un om mare: Părintele vicar și preposit capitular Dr. Izidor Marcu, mâna dreaptă a Mitropolitului, numai este între cei vii!

### Viața răposatului.

Preasfinția Sa Dr. Izidor Marcu s'a născut la 24 Septembrie 1858 în comuna Dumitra, lângă Alba-Iulia, din părinți plugari. Școala primară și câteva clase de liceu le-a făcut în Alba-Iulia, apoi a trecut la Blaj unde a isprăvit liceul întreg și teologia în 1884. În același an la 7 Octombrie a fost sfințit preot, apoi a fost trimis la Viena în școala cea mare numită »Augustineum«. După patru ani își trece doctoratul în teologie, întorcându-se la Blaj în 1888. Atunci a fost numit numai decât profesor la teologie și prefect în seminarul clericilor și, totodată, profesor de religie la gimnaz. Peste 10 ani ajunge secretar mitropolitan, director al cancelariei mitropolitane, asesor consistorial și notar al directoriului fundațiunii »Șulufane«. La 1900 e ridicat la treapta de protopop onorar și peste un an e ales canonic. Tot în 1900 a fost sfințit al Săborului celui mare din Blaj, ca pricepător în ale canoanelor. Fiind canonic, a stat mulți ani ca rector al Seminarului teologic și, o vreme, mai mare peste Administrația Centrală a averilor bisericești. Într'un timp, după moartea canonicilor Bunea și Micu Moldovan, Părintele Marcu a purtat cele mai grele slujbe bisericești. Ba a fost conducător al aproape tuturor societăților culturale din Blaj, ca de pildă al Casinei române, al Reuniunii de misiuni și chiar al organizației politice a Partidului Național.

Nu-i mirare deci, dacă a urcat rând pe rând toate treptele distincțiilor bisericești. Înalt Preasfinția Sa Părintele Mitropolit Vasile l-a luat lângă sine, ca vicar general. De puțină vreme, murind prepozitul Simion Pop Matei, Părintele Marcu a fost ales în locul său, în slujba de căpetenie a canonicilor. Încă înainte, fericitul părinte Papa dela Roma l-a numit prelat al său, dându-i titlul de Ilustritate, cum au numai vladicii. Meritele sale naționale i-au adus decorația regală »Coroana României«, așa că Prea Sf. Sa Părintele Marcu era acum întâiul bărbat în Blaj, după Arhieru. Și se așteptau încă dela dânsul mulți ani de muncă harnică și roditoare pentru binele bisericii și al neamului.

Răposatul a fost în viața sa și un muncitor al gândului și al penei. A fost un vestit cano-

nist, adânc cunoscător al administrației bisericești și al studiului moralei. Ca profesor tina a scris un bun catehism pentru școlarii din gimnaz și temeinice cărți de morală pentru teologii seminariști. A scris și împreună cu Păr. Roșian o carte despre »Alcoolism«, în care arăta pe mejdurile mari ce ne amenință neamul din parte beuturii fără cumpăt.

Într'un cuvânt răposatul a fost un om banic, pururea cunoscător al datoriei sale, care nu s'a lăudat, ci a lucrat; nu s'a târguit, ci muncit, fără să-i pese de atacuri sau de ocări. Avea o credință și lucra totdeauna după credința s'a adâncă de preot și de om cinstit.

### Prohodul.

Prohodul s'a slujit Marți în 8 Aprilie, ora 10, în Catedrală. În jurul sicriului, pe lângă numeroasele rudeni, și pe lângă Blajul întreg cu școlile și cu societățile sale, erau și numeroși fruntași din alte orașe, preoți din sate, din jur, protopopi și alți intelectuali. Astfel a putut însemna pe d. Basil Ciura subprefect Aiud, în numele județului Alba inferioară, în cărui comisie administrativă răposatul fusese membru atâția ani dearându; d. Dr. Aurel Dobrescu dela București, în numele Partidului Național și a d-lui Maniu pe care luptele politice l-au împiedecat să vină; d. Dr. Petre Porușiu prof. universitar în Cluj, în numele »Băncii Agrare«; Păr. Elie Dăianu, protopop Clujului, Dr. Alexandru Borza, prof. universitar și alții, de aproape și de departe.

Slujba prohodului a făcut-o Preasfinția Sa Dr. Alexandru Nicolescu episcopul Lugojului (I. P. Sf. S. Păr. Mitropolit Vasile fiind bolnav) încunjurat de canonici și de directorii școlilor din Blaj. Sicriul era acoperit de flori frumoase cununi din flori scumpe, între care una, cea mai mare, avea fundă treicoloră, care răposatul, ca neînfricat luptător național a meritat-o cu adevărat. Cântările prohodului le-a dat Corul teologilor condus de d. Octavian Pop, profesor de muzică. Acest cor și-a făcut datoria în chip minunat.

### Cuvântările.

După prohod cuvântarea cea dintâi a rostit-o de pe amvon Sfinția Dr. Ioan Bălan canonic, în numele Capitlului. Cu glas plin și adâncă durere și într'o frumoasă și curgătoare limbă românească, a arătat Părintele Bălan, ce pierdere mare îndură Blajul, biserică și neamul, pierzând pe acest bărbat al datoriei preot conștient și luptător vajnic al drepturilor naționale. Răposatul — spune cuvântătorul — a fost cu adevărat »om cu viață întregă și fără prihană«. În zilele noastre greu se va putea găsi un altul, care să-i fi întru toate asemenea.

Al doilea a vorbit d. Dr. Aurel Dobrescu în numele Partidului Național. Dr. Izidor Marcu a fost dintre stâlpii Blajului, nu numai ca om de școală și de carte, ci și ca om politic neînfricat luptător. Mormântul său va sta învrednicie alături de mormântul lui Bunea care a fost tovarăș de muncă și de luptă.

D-l Dr. Petre Porușiu a vorbit în numele Consiliului de administrație al Băncii Agrare din Cluj. Domnia sa a spus că Părintele Marcu era și un om de cuminte gospodărie și înțelegător legea că neamul nostru se poate înălța numai prin vitejie și carte, ci și prin puterea banului. Noi trebuie să ne întărim și prin instituțiile financiare. Iar răposatul cu cruțările sale era un om prețuit nu numai la Blaj, ci și la instituții mari și alese cum Banca Agrară din Cluj!

În numele băncii „Patria” al cărei președinte era răposatul, a vorbit d. *Victor Munteanu*, directorul institutului, arătând marea pierdere ce îndură banca și fondurile bisericești, când ne părăsește un bărbat ca Dr. Izidor Marcu.

#### Spre cimitir.

În plânsul clopotelor și în marea jelanie a tuturor celor de față, se pornește din Catedrală alaiul spre cimitirul de lângă gara Blaj. În frunte purced praporii și crucea, apoi șirul nesfârșit al școlilor, Liceul de băieți, Școala normală de învățători, Liceul de fete, Teologia, delegațiile, corul, preoții, carul mortuar cu coroanele și rudeniile. Capul alaiului era aproape de cimitir și mortul abia plecase din fața Catedralei. Ii era poate greu să se despartă de zidurile bisericii și ale institutelor, unde slujise și muncise o viață întreagă... Prăvăliile și atelierile din Blaj s'au închis toate pe-o jumătate de ceas; s'a oprit orice muncă în cinstea omului care n'a cunoscut ce-i hodina în viața sa.

#### La groapă.

Între copaci înmuguriți, sub lucirea frumosului soare de primăvară, sicriul a fost luat pe brațe de clerici și așezat pe marginea gropii, alături de marele Augustin Bunea. Preasfinția Sa episcopul Lugojului a cetit cu gras tremurător și cu ochii umezi deslegarea preoțească, apoi, ca un ultim rămas bun, d. *Ioan F. Negruțiu*, directorul Școlii Normale a rostit un pătrunzător cuvânt de despărțire în numele Blajului și al societăților sale culturale. Pe urmă, sicriul a fost coborât ușor în groagă, în cântările jeloase ale corului. Pământul istoric al Blajului s'a îmbogățit cu o nouă cruce, vrednică de cinste și de pomenire.

## Cum stă Lumea și Țara.

### Vizita unui prinț japonez la București.

Săptămâna trecută România a avut bucuria să primească un sol din țara soarelui. Un prinț din familia împăratului japonez a venit la București, să ne arate semne de înaltă prețuire pentru țară și mai vărtos să arate mulțămirea și plăcerea îndepărtatei sale țări pentru vizita pe care o făcu-se în Japonia — acum doi ani A. S. Principele Carol. — A fost primit cu mare însuflețire, dela intrarea sa în țară până în București — pretutindeni poporul românesc i-a arătat în urale nesfârșite — dragostea ce-o nutrește poporul nostru față de poporul japonez.

În București sosirea prințului japonez a fost o adevărată sărbătoare. A fost oaspele M. S. Regelui și în cinstea lui s'a pregătit la curtea regescă un prânz ca în povești. M. S. Regele a bineventat pe alesul oaspe arătând dragostea României Mari față de poporul japonez. A răspuns prințul într'o mișcată cuvântare arătând adâncă sa bucurie, că a fost primit atât de bine în Țara Românească.

Prețuia dintre cele două popoare va fi cea mai puternică cheazăie a păcii între popoarele răsăritului — Rusia, cea zdrobită odată de vitejia poporului japonez, nu va cuteza să ridice arma ca să tulbure din

nou pacea lumii, când va ști, că la spatele său stă strajă viteazul popor japonez.

După 2 zile prințul a plecat din țară, fiind chemat la Paris și de acolo peste mări și țări se va rentoarce acasă.

### Sfaturile dela Viena s'au amânat.

În ședința dela 2 Aprilie a sfatului româno-rus dela Viena, președintele delegației rusești a arătat într'o declarație mai lungă punctul de vedere al guvernului sovietic. A spus că România nu are drept când susține alipirea Basarabiei la România și de aceea nu primește să recunoască Basarabia ca fiind a României. D-l Rășcanu, trimisul României, în răspunsul său a arătat că Basarabia prin votul întregului popor basarabean s'a unit în Martie 1917 cu țara mamă. Dacă însă guvernul bolșevic se încapăținează și nu vrea să recunoască această unire, atunci delegația românească e silită să întrerupă sfaturile cu trimișii bolșevici și să se reîntoarcă în România.

Neajungând la înțelegere, sfatul s'a amânat până când Rusia își va schimba părerea în ce privește unirea Basarabiei.

### Adunarea Națională dela Chișinău.

La Chișinău, capitala Basarabiei, a avut loc o mare adunare publică contra Sovietelor. A luat parte mai bine de o sută de mii de basarabeni. Președinte al adunării a fost P. S. Sa Arhiepiscopul Basarabiei, Gurie, care în vorbirea sa de deschidere a spus că Basarabia trebuie să rămână românească. În același înțeles au vorbit numeroși fruntași basarabeni. S'au trimis numeroase telegrame, M. S. Regelui, primului ministru, arătându-se dorința neștrămutată a poporului basarabean de-a rămânea totdeauna unit cu România. Numeroase asemenea întruniri au avut loc și în alte orașe ale Basarabiei.

### Pentru unirea Basarabiei.

Guvernul a hătărit să facă mari serbări naționale în Basarabia, din prilejul împlinirii a șasă ani dela unirea Basarabiei cu țara mamă. Serbarea a avut loc la Chișinău în ziua de 9 April a. c. Din partea guvernului au fost de față d-nii I. Brătianu, V. Brătianu, G. Mărzescu, gen. Mărdărescu și gen. Moșoiu, apoi alți numeroși înalți slujbași ai Țării, numeroși senatori și deputați.

La gara Chișinăului oaspeții dela București au fost întâmpinați de către d-l Ion Inculeț ministrul Basarabiei și de fruntașii basarabeni. S'a slujit în catedrala »Soborul« o slujbă bisericească de către arhiepiscopul Gurie al Basarabiei însoțit de toți ceilalți episcopi basarabeni. După slujba bisericească s'a ținut o adunare în palatul fostului »sfat al Țării« în sala unde a fost proclamată unirea Basarabiei cu Țara mamă. Aci a rostit primul ministru dl Ion Brătianu o cuvântare în numele guvernului în care a arătat însemnătatea

acestei zile și a unirii Basarabiei. Primului ministru i-a răspuns d-l ministru Ion Inculeț, ca fost președinte al sfatului Țării, pe vremea când Basarabia s'a unit cu România.

După aceea, în fața catedralei »Soborul« a defilat armata, școalele și carăle cari au înfățișat în chipuri fermecătoare, cele mai însemnate clipe din istoria neamului. Apoi s'a perindat în șiruri nestârșite poporul din feluritele părți și ținuturi ale Basarabiei. După amiază au avut loc frumoasa serbări școlare și culturale. În acest chip s'a sărbătorit la Chișinău unirea Basarabiei cu România.

## Grăunțe sufletești.

Să ne ferim și de păcatele ușoare!

„Celce nu cată seama de cele mici, pe încetul va cădea”, zice sf. Scriptură. (Cartea înțelepciunii lui Isus fiul lui Sirach 19, 1). Precum mărul care începe a putrezi ajunge rând pe rând să se putrezească cu totul, așa și omul care săvârșește păcate ușoare începe rând pe rând să facă și păcate de moarte. Și păcatul ușor este o vătămare alui Dumnezeu, o vătămare care nu strică cu totul ci numai slăbește prietinia noastră cu Dumnezeu. Asemenea sunt păcatele ușoare moliiilor, cari nu nimicesc de tot, ci numai găuresc hainele, dară o haină găurită de molii tot nu mai este nouă și bună ca mai înainte. Omul înțelept își ferește așadară hainele de molii. Așa să ne ferim și noi sufletele de **păcatele cele ușoare, cari duc rând pe rând la păcate de moarte.** „Celce este credincios întru puțin și întru mult credincios este și celce este nedrept întru puțin și întru mult nedrept este”, cetim la sf. evangelist Luca 16, 10. Când voim să crepăm un lemn gros și mare, ne folosim de un ic destul de mic, cu ajutorul căruia suntem în stare să-l crepăm pe ușor. Așa face și diavolul cu noi: când vrea să ne aducă la păcat de moarte ne îndeamnă să săvârșim mai întâiu păcate mărunte și ușoare.

Dacă săvârșim multe păcate ușoare, **Dumnezeu ne lipsește de multe daruri, pe cari altfel ni le-ar fi dat bucuros.** Asemenea face Dumnezeu unui tată. Își iubește pe toți fiii săi, le și dă tuturora tot ce trebuiește, dară copilului nu destul de ascultător nu-i dă atâtea daruri, ca celui ce se supune la toate, fără de a cârți. O oglindă plină de prav nu arată bine, tot așa nu poate primi nici sufletul, plin de pravul păcatelor ușoare, harul lui Dumnezeu întreg. Asemenea este sufletul plin de păcate ușoare omului plin de bube. Cine să îmbrățișeze ori să sărute pe un astfel de om? Ți-e greață de el, nu-i așa? Tot așa nu-ți dă nici Dumnezeu harul său întreg, dacă te vede plin de bubele nenumărate ale păcatelor ușoare.

Moisă a suferit 40 de ani năcazurile și lipsele vieții în pustie, le-a suferit însă bucuros, căci avea făgăduința că va intra în țara făgăduinței. Dară n-a putut să intre aici. Pentruce? Pentrucă n-a avut destulă încredere. Zacharie a amuțit, fiindcă nu a crezut ingerului, care-i vestise, că muierea sa, trecută în zilele sale, va naște fiu și va chema numele lui Ioan. Așadară **Dumnezeu pedepsește destul de aspru și păcatele ușoare, nu numai aici pe pământ, ci și în lumea cealaltă, în locul curățitor, care se numește purgator.** Iară pedepsele din purgator sunt, după părerile tuturor sfințitor Părinți, cu mult mai aspre decât cele de pe pământ, sunt aproape pe o formă de aspre cu cele din iad; deosebirea este, că pe

când cele din iad sunt veșnice, cele din purgator sunt vremelnice.

„In toate zilele, fiule, adu-ți aminte de Domnul Dumnezeu nostru și cu voia nu păcătui și nu călca poruncile lui și în toate zilele vieții tale fă dreptate și nu umbla pe căile nedreptății“. Acesta este sfatul, pe care-l dă Tobit fiului său, și mai bun sfat ca acesta cu greu se poate da și astăzi. Să ne ferim așadar nu numai de păcatele mari și de moarte, ci și de cele mărunte și ușoare, întrucât avem de gând să intrăm întru împărăția lui Dumnezeu. Fericit omul, care se poate feri și de păcatele ușoare, pentru că „de vei face în adevărul, cu spor vor fi fie căile tale întru faptele tale și tuturor celor ce fac dreptate“. (Tobit 4, 6).

Părintele Iuliu.

## Știrile Săptămânei.

De știut. Când trimiteți bani la gazetă nu uitați a scrie pe cupon numărul din partea stângă a adresei. Tot așa și când ne scrieți ceva în legătură cu abonamentul.

**Plecarea Măiestăților Lor în străinătate.** Măiestățile Lor Regele și Regina și micul principe Mihail au plecat Duminecă seara din București, ca să cerceteze Franța și Anglia.

**Misiuni populare.** Dumineca trecută și în ziua de Bunavestire s'au ținut în mai multe părți ale Ardealului misiuni sfinte. Din Blaj au plecat Păr. canonic Dr. Alexandru Rusu la Ghimeș-Făget, Păr. prof. Dr. Ionel Coltor la Bucium lângă mustele Meseș, Păr. canonic Dr. Ioan Bălan, prof. Iuliu Maior și Păr. preot din Vereșmort Iuliu Căpănean la Proștea mare, Păr. duhovnic Stefan Roșianu la Lupeni în dieceza Lugojului și Păr. prof. Dr. Augustin Tatar la Turda. Pretutindeni au fost ascultați cu multă evlavie și mii de credincioși s'au sponedit și cuminecat.

**Mare lipsă de învățători.** În urma plății atât de puține pe care o primesc învățătorii noștri, numărul lor scade din zi în zi. Vom ajunge în forma aceasta, în urma cruțărilor peste măsură de mari ale dlui Vintilă Brătianu, să nu mai avem cine să ne învețe copiii.

**O bandă de șpioni.** La Brașov a fost prins de curând un anumit Zako Endre, despre care s'a dovedit că e ofițer în armata Ungariei și face spionaj în potruva noastră, aici acasă la noi. El are mai mulți tovarăși, și civili și militari, în deosebi în Timișoara și în părțile de graniță spre Seghedin. Se înțelege că au fost culeși toți și puși în fiară precum li-se cuvine.

**Ce se mai poate esporta.** Sfatul miniștrilor a dat voie să se poată esporta sămânța de in și de cânepă, vițele altoite de vie din Ardeal precum și butoaiele de stejar de cel mult 100 de litri. Facem deci băgători de seamă pe cetitorii noștri, că toate acestea se vor și scumpi. Să nu se lase deci trași pe sfoară de samsari.

**Revărsările Mureșului.** În urma topirii prea de odată a zăpezii, Arieș a tot crescut săptămâna trecută. A nimieit drumul de țară ce duce de la Alba-Iulia la Cămpeni pe o întindere de 450 metri, linia ferată Turda-Abrud a fost ruptă. Comunele Beldiu, Coșlar, Vințul de jos, Vereșmort sunt inundate de apa Mureșului. Călea ferată dintre Teiuș-Aiud este inconjurată de apă. Tot asemenea s'a revărsat Mureșul și între Pecica și Nădlac, lângă Arad.

**Cuouruzul românesc** este mult mai bun decât cel american sau dinteale calului. La ministerul agriculturii se lucră acum pentruca să se aleagă sămânță de cucurus românesc și să se samene cu vremea numai de acesta.

**Arestarea unei femei de nimica.** La Arad de câțeva vreme fetițe până la 14 ani fug dela părinți și nu le mai află de urmă; altele apoi vin iarăși, dar se duc noaptea. Părinții au făcut arătare la poliție, care a aflat, că o femeie, anume Groza Ester, ademenea astfel de fetițe, toate sub 14 ani, și le vindea bărbaților fără Dumnezeu. Ea a nefericit 10 astfel de fetițe, dintre cari 7 au fost aflate pline de boale lumești. Poliția a arestat pe ademenitoare și a predat-o judecătorilor, cari, nădăjduim, că-i vor da o pedeapsă, care să slujească pildă și altor femei de nimica.

**Pretul vitelor.** În târgul de țară, care s'a început la Blaj în 9 Aprilie, s'au vândut: *boi*, perechea, între 13 până la 24 mii lei. *Vaci* cu vițel între 6—8 mii. *Viței dela vacă* cu câte 5—6 sute lei. *Viței mai mărișori* cu câte 3—4 mii lei perechea.

Căutare de vite n'a fost. Mai numai boi s'au cumpărat.

## De ce se imputinează roii?

Ca să cunoști venit din stupărit, trebuie să stupărești cu coșnițe multe. Sporirea stupilor și prăsirea albinelor se întâmplă prin roire. Asigurarea roirei e deci de mare însemnătate în stupărit și mai ales azi, când stupăritul e așa de redus prin satele noastre. Azi tânguirea e, că roii încep să se imputineze nu într'atâte în coșnițele țărănești cât nai ales în coșnițele sistematice cu menire de roire.

Doă sunt pricinile. Una e neatârătoare de noi, alta atârătoare. Pricina neatârătoare de noi e înghețul din lunile April și Mai, care influențează mult desvoltarea pomelului și stimulul de roire a familiei. Cum să ivește polenul cu coatinutul său albuminos și îndatăce primele flori dau nectarul mierei, cari alcătuiesc hrana de căpetenie a puietului, matca își începe cu sor slujba de a spori familia. Căldura și prisosul de hrană deșteaptă în întreg poporul pofta de roire. Condușă de pofta aceasta matca însămanțează atât căsuliile de matcă cât și celulele de trântori ce le întâmpină în calea sa. Ivindu-se trântorii, porneala spre roire se întâmplă și mai tare. Intreagă coșnița e căldură, viață și mișcare. Dar iată intrevine o brumă ori răcală și s'a gătat totul. Polenul s'a stricăt, mierea s'a gătat, albinele nu mai află hrană pentru întreg puietul. Ca să nu moară de foame întreg poporul de pui, albinele omoară mai întâiu poporul de trântori, apoi puii de matce, adese și o parte din puii de lucrătoare și cu asta abzie de roire pe timp de o lună. Roii din Mai sunt perduți. De nu va întreveni vreo secetă așteptăm norocul pe Iunie ori partea întâi din Iulie.

Aceasta este o pricină, ea nu atâră dela noi. Dar este și pricină, care atâră dela noi. Am aflat stupari, cari și din coșnița țărănească au depărtat toți fagurii de trântor cât au ajuns să-i poată tăia. Pentru aceștia trântorii pe cari Dumnezeu îi dă totdeauna în proporție cu mărimea familiei, sunt dobitoace netrebnice și fără nici un înțeles. Rătăcire amară! Trântorii nu's burte verzi, leneși și ființe de pradă de cari trebuie să ne scăpăm cât mai în grabă. După știința de azi rostul lor în familie încă nu e cunoscut în întregime. În o coșnița cu matcă adevărată și tinără, cu cât numărul lor e mai mare, cu atâta familia întreagă e mai

harnică, mai bogată, mai împopulată și mai aplicată spre roire. Ca o familie să roiască ne trebuie o mare ceată de curteni, de trântori în jurul matcelor tinere. Cei ce depărtează din coșnițele țărănești fagurii de trântor, cei ce omoară trântorii, aceia își castrează, își jugănesc familiile, și întreg stupul își perde pofta de roire, văzându-se fără trântori.

Roire fără trântori nu se poate. În coșnițe fără trântori se poate premeni matca pentru fertilizarea ei se va găsi un trântor dar din coșnița aceasta nu vom mai primi nicăând roi.

Albinele, cari s'au obicinuit a-și premeni matca fără roire, uită roirea. Prigonind trântorii, prăsim un soi de albine și măci potolice și de sânge stămpărat, potrivite nu pentru stupărit de prăsilă și sporire, ci pentru stupărit de miere. Prigonind trântorii, ne degenerăm prăsilă de măci focoase cu fire aplicată spre roire. Prigonind deci trântorii, comitem greșală mare.

Ce privește roirea din coșnițele sistematice, legea cu cruțarea trântorilor stă și aici. Aici tot rezultatul roirei atâră dela noi. Aici facem noi fagurii artificiali și noi îi așezăm și punem la locul unde voim. Totul trebuie potrivit după firea albinelor. Dacă vrem roire punem numai atâția faguri în familie, cât pot încălzi și împuia.

Stuparul Gavril.

Redactor responsabil IULIU MAIOR.

## Mașini de îmblătit

motoare și unelte economice, repararea ieftin și pe garanție atelierul

(37) 2-2

Emeric Mayer, Blaj

Str. Regele Ferdinand.

La prăvălia

Nyergeș & Moldovan

din Blaj, str. Regina Maria,

se primește un învățacel din  
o o o casă bună. o o o

(34) 3-3.

Primul depozit românesc de piele:

Ioan Blaga—Blaj.

Tot felul de piele și talpă dela  
fabricile cele mai bune din țară  
:: :: și străinătate. :: ::

Scule pentru pantofari, etc.

Prețuri ieftine! (92) 10-10.

Oricine are ceva de vândut ori de cumpărat, să publice în „Unirea Poporului“, prin ajutorul căreia s'au făcut și până acum mai multe târguri bune. Prețul de publicare se află în fruntea gazetei la partea dreaptă și este mai ieftin decât al tuturor gazetelor din țară. Bani se trimit înainte, altfel nu putem publica.

Frați săteni, țineți minte, gazeta voastră e „Unirea Poporului“.